

Nassuiaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Siunnersuummi matumani erngup nukinganik innaallagissiorfiit ineriartortinneqarnerannut sinaakkutissat ersarinnerulersinniarlugit pilerinarnerulersinniarlugillu, erngup nukingata nukissiornermut atorineqartarnera pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaa siunertarineqarpoq.

Erngup nukinga Kalaallit Nunaanni nukissiamik pilersuinnermut pingaaruteqarpoq, aammalu piujuartitsiffiusumik ineriartortitsinnermi aningaasaqarnermik annertusaanissamut tapertaalluni. Inatsimmi allannguutissani akuersisarneq aammalu sanaartornermi ingerlatsinnermilu suliaassanik agguaasarneq eqqarsaatigalugit, eqaannerusumik ersarinnerusumillu atuutsitsilernikkut erngup nukinganik isumalluutiniq atuinermi suliat pitsanngorsarneqarnissaat siunertarineqarpoq.

Allannguinnermi inatsimmi § 5-ip aamma § 19-ip iluarsineqarnissaat, kiisalu § 6 a-p ilanngunneqarnissaa siunertarineqarpoq. Allannguinnermi atuinissamut akuersissummik tunniussinissamut piffissamullu atuutsitsiffiusumut suleriaatsit ersarissarneqassapput. Tamatuma peqatigisaanik aningaasaleerusussuseq siuarsarneqassaaq. Kiisalu sinaakkutissat eqaannerulersinneqassapput, maannalu ineriartornermut naleqqussarneqassallutik.

Aamma § 6, imm. 3-mi piffissanik sivitsuisinnaanerup, taamaalillunilu aningaasaleerusuttut soqutiginnittullu aningaasaleerusussuseqarnerannik annertunerulersitsinissaq ersarinnerulernissaat siunertarineqarpoq.

Inatsimmi § 11-p oqaasertaani inatsit tamakkerlugu oqaatsinut tunngasunut naapertuutsitsinissaq qulakkeerniarlugu “Sulisartunik kalaallinik”-mut “sulisussat nunaqavissut” taarsiunneqarpoq.

1.1 Tunngaviusoq

Inatsit atuuttoq malillugu sulinnermi misilittakkanit takutinneqarpoq, akuersisarnermi suleriaatsit eqaannerulersinneqarnissaat pisariaqartinneqartoq. Pingaartumik siusinnerusukku atuinissamut akuersissuteqartoqartarnissaa, tamatumalu peqatigisaanik piffissap atuiiffiusussap piffissamut sanaartorfiusunut pitsaanerusumik naleqqussarneqarnissaa kissaatigineqarpoq. Allannguinnermi:

- ASN (Avatangiisinut Sunniutiniq Nalilersuinerit)-imut nalunaarusiap naammassinissaa uppersaatillu allat inaarutaasumik akuerineqarnissaat sioqqullugu atuinissamut akuersissummik tunniussisinnaaneq ajornarunnaarsinneqassaaq
- Piffissap akuersissuteqarfiusup tamarmiusup piffissamut atuiiffiusorpiamut naleqqunnissaa qulakkeerneqassaaq

2. Siunnersuummi immikkoortut pingarnerit

2.1 Inatsit atuuttoq

Inatsit atuuttoq (erngup nukinganik isumalluutiniq atuiineq pillugu Inatsisartut inatsisaat) aalajangersakkanik, erngup nukinganik nukissiuutitut atorineqarneranut sinaakkutissanik aalajangersaaffiusunik imaqarpoq. § 2-mi aamma § 3-mi aalajangersarneqarpoq, Naalakkersuisut kisermaassillutik erngup nukinganut isumalluutiniq misissueqqaarnissamut

atuinissamullu akuersissuteqartussaasut, nalinginnaasumik suliap ingerlanera tamakkerlugu akuersissutitut tamarmiusunut tunngatillugu.

Inatsisit atuuttut akuersissutit piffissamut aalajangersimasumut atuuttussanngorlugit tunniunneqartarnissaannut, aamma suliaasat avatangiisit, isumannaassuseq aningaasaqarnerlu pilugit piumasaqaatit aalajangersarneqartut naapertorlugit ingerlanneqartarnissaannut piumasaqaatinik sukumiisunik imaqarput. Aamma nalunaarusiortarneq, naliliisarneq atuinerullu nunani tamalaani malitassat suleriaaserlu pitsaasoq naapertorlugit isumannaatsumik ingerlanneqartarnissaannut piumasaqaatit pillugit maleruagassanik imaqarput.

Aamma inatsimmi utertitsilluni tigusinissamut maleruagassanik aalajangersarneqarpoq, tassalu piffissap atuiffiup naanerani erngup nukinganik innaallagissiorfik Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqartussaavoq.

Tassalu sullississummik, akuersissuteqarnissamut piumasaqaateqarnissamik, annaasaqarfiusinnaasunik avitsinissamik tunniussinissamillu allaaserinniffiusumik peqareerpoq, taakkunanilu Kalaallit Nunaanni erngup nukinga pillugu sulianik pisortanit namminersortunillu peqataaffigineqartumik ineriartortitsinissamut sinaakkutissanik annertuunik peqartoqareerpoq.

Inatsimmi § 5, imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq, erngup nukinganik nukissiutitut atuinissamut akuersissut ukiut 40-t tikillugit atuuttussanngorlugu nalunaarutigineqarsinnaasoq. Taakkununga piareersaatini allaaserineqarpoq, piffissap akuersissutit atuuffissaata sivisussusissaanik aalajangiinermi suliami aningaasaqarnerup, suliami annaasaqaataasinnaasut, piffissap utertitsilluni akilersuiffissap il.il. aalajangersimasumik naliliiffigineqarneri tunngavigineqartariaqartut. Tamatuma peqatigisaanik oqaatigineqarpoq, inuiaqatigiit aningaasaqarnerat eqqarsaatigalugu piffissaq, aningaasaliisut utertitsillutik akiliisinnaannissaannik aningaasaliissutillu erniortinnissaannik qulakkeerinissamut pisariaqartinneqartoq sinnerlugu akuersissuteqartoqarnissaa naleqquttuusorineqanngitsoq.

Inatsimmi § 6-mi aamma pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup qanoq ilinerani erngup nukinganik innaallagissiorfimmik sananermik aallartitsinissaannut, kiisalu erngup nukinganik innaallagissiorfiup qanoq ilinerani kingusinnerpaamik ingerlalersimanissaannut piffissaliussat aalajangersarneqarput. Inatsimmi piareersaatinilu tassunga atasuni maannarpiaq tamatuma oqaasertalerneqarnera aalajangersakkap qanoq paasineqarnissaannut nalornititsivoq. Aalajangersakkami atuuttumi § 6-mi piffissaliussat ukiunik pingasunik arfinilinnillu sivitsorneqarsinnaanissaat siunnerfigineqarpoq, kisiannili piareersaatini allassimavoq, ukiut arfinillit sinnerlugit sivitsuisoqarsinnaanngitsoq. Inatsisip nassuiarneqarnera ersarinnerulersinniarlugu, aammalu aningaasaleerusussinnaasut ukiuni arfinilinni piffissami sivikitsumi utertitsiffiusussat tunuarternissaat pinngitsoorniarlugu, inatsimmut piareersaatit ersarissarneqartariaqarput. Taamaattumik piffissaliussap sanaartukkamut akisussaasuusut aningaasaliisullu uppersaatinik, erngup nukinganik innaallagissiorfiup aalajangersimasup naammaginatsumik sivitsuiffigineqarnissaannut pisariaqartunik saqqummiussinerat tunngavigalugu sivitsorneqarsinnaanissaa siunnerfigineqarpoq.

Tamatuma peqatigisaanik piffissat sivitsuiffiusut killeqartariaqarput, isumalluutit annertuut aalajangersimasumik siumut ingerlanneqaratik piffissami sivisuumi uninnganissaat pinngitsoorniarlugu, tamanna ineriartormik unitsitsisinnaammat.

2.2 Siunnersuut

§ 5, imm. 3-p allannortinneratigut ukiut 60-it tikillugit erngup nukinganik nukissiutitut atuinissamut akuersissummik nalunaaruteqarsinnaaneq periarfissinneqarpoq.

Aningaasaleerusussinnaasut erngup nukinganik sulianut annertunerusunut, sanaartornermi amerlasuunik aningaasartuuteqarfiusunut tunuarsimaarsinnaanerisa annikillisinneqarnissaa siunertaavoq. Suliami sanaartornermut amerlasuunik aningaasartuuteqarfiusumi aningaasaqarneq aningaassaliissutaasullu qulakkeerniarlugit, akuersissut ukiuni 60-ini atuuttussaq pisariaqartutut naliliiffigineqarpoq. Tamatuma peqatigisaanik akuersissummik, piffissami sivikinnerusumi atuuttussamik nalunaaruteqarsinnaanermut periarfissaq atuutsiinnarneqassaaq, tamatumani suliami aningaasaqarneq, suliami annaasaqarsinnaaneq, piffissaq utertitsilluni akilersuiffissaq il.il. pillugit naliliinnermi aalajangersimasumi atuinissamut akuersissutip ukiunut 60-inut atuuttussanngorlugu nalunaarutigineqarnissaa pisariaqartinneqanngippat. Piffissap atuinissamut akuersissuteqarfiusup sivisussusia apeqqutaatinagu, inatsimmi § 14 naapertorlugu piffissap akuersissuteqarfiusup sivitsornissaa periarfissaqartinneqassaaq.

§ 6-imi killiliussanut tunngatillugu siunnersuummi allannguinnermi inatsisip oqaasertaanut oqaaseqaatit ersarinnerulersinneqassapput isumannaannerulersinneqassallutillu. Maanna oqaasertaliussap oqaasertai ersarinngillat, taamaattumillu aningaasaliisussanut soqutigisaqartunullu allanut, innaallagissiorfiup qaqugu aallartinneqarnissaanut ingerlallernissaanullu, kiisalu piffissaliussanik sivitsuisinnaanermut periarfissanut tunngasunik paatsuungatitsisinnaalluni. § 6-imi piffissaliussat eqqornerulersinneqarpata ersarinnerulersinneqarpatalu inatsisip imaa ersarississaaq paasiuminarnerulissallunilu. Taamaalluni erngup nukinganut aningaasaleerusussuseq nukittortinneqassaaq, aammalu aningaasaliisinnaasut inatsisip ersarluttoqarnera pequtigalugu suliassanut tunuarsimaarsinnaaneri annikillisinneqassalluni. Taamaalluni matumani inatsimmut nassuiaataasimasut, taamaattorli ukiut arfinillit tikiinnarlugit piffissaliussanik sivitsuisinnaanissamik siunnerfeqartut allannortinneqarnerat pineqarpoq, tak. § 6, imm. 3- imut nassuiaatit.

Tassani piffissap sanaartorfiusup tunngaviusumik ukiut arfinillit qaangiunnerini naammassineqarsimasussaanerata inatsimmi aallaavigineqarnera allannortinneqanngilaq, kisiannili siunnersuummi akuersissummik tunniussinikkut imaluunniit piffissap sanaartorfiusup ingerlanerani ingerlaavartumik piffissaliussap taassuma sivitsorneqarsinnaanera ammaanneqarpoq ersarinnerulersinneqarlunilu.

§ 6 a-p ilanngunneqarneratigut atuinissamut akuersissutit suliarineqartarnerat ersarinnerulerpoq paasiuminarnerulunilu. Aalajangersagaq naapertorlugu atuinissamut akuersissutip piffissaq atuuffissaata aatsaat sanaartornerup aallartinnerani aallartittarnissaa ajornarunnaarsinneqarpoq. Tamatumani aningaasaliissussat atuinissamut akuersissummik pissarsereernerminni suliassamut aningaasaliissutissanik pissarsiniarnissaat eqqarsaatigineqarpoq, atuinissamut akuersissut pissarsiarineqareertinnagu aningaasaliissutissanik pissarsiniarneq ajornakusoortittaramikku.

Tamatuma saniatigut nalunaarusiat pisariaqartinneqartut akuerineqarnissaat sioqqullugu piffissap sanaartorfiusup aallartinneqarsinnaannginnera qulakkeerneqartussaavoq. Tamatumani avatangiisini inuiaqatigiinnilu malitassat piumasaqaatillu atuutiinnarnissaat siunnerfigineqarpoq.

§ 6 a-p ilanngunneqarneratigut § 5, imm. 3-p aamma § 19, imm. 3-p kingunerisassai iluarsineqarput, aammalu § 19, imm. 4 ilaneqarpoq, sanaartornerup aallartinnnginnerani nalunaarusiat attuumassutillit Naalakkersuisunit akuerineqarnissaannik qulakkeeriffiusumik. Aningaasaliissussat atuinissamut akuersissutip tunniunneqannginnerani aningaasaliissutissanik

qulakkeerinissamik, taamaattumillu erngup nukinganik suliassanik piviusunngortitsiniarnermik ajornakusoortitsisarnermik misilittakkat takutimmassuk taamatut allannguisoqarpoq.

Siunnersuummi aamma § 11-p oqaasertaa allanngortinneqarpoq, tassanilu “sulisussat nunaqavissut” taarserlugu “Sulisartunik kalaallinik” atorineqarpoq, inatsit tamakkerlugu oqaatsit atorineqartut assigiissaarniarlugit.

3. Pisortat aningaasaqarnerannut allaffissornerannullu kingunerisassat

3.1 Pisortat aningaasaqarnerannut kingunerisassat

Siunnersuut Inatsisartut inatsisaata atuutilernerani imaluunniit ukiuni aningaasaliiffiusuni tulluuttuni pisortanut toqqaannartumik annertuunik aningaasartuuteqarnerunermik kinguneqartussatut naatsorsuutigineqanngilaq. Allannguut pingaartumik namminersortut, immaqalu pisortanit pigineqartut aningaasaliissutaannut piumasaqaatinut tunngasuupput, imminerminnilu pisortat sanaartornermut, ingerlatsinermut tapiissuteqartarnermilu aaqquissuussinerlut nutaanik aningaasartuuteqarnerinik kinguneqartussaanaatik.

Siunissami ungasinnerusumi pisortanut aningaasaqarnikkut toqqaannanngitsunik kinguneqarluarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Aningaasaliinissamut piumasaqaatit pitsaanerulersinneqartut erngup nukinganut aningaasaliisarnerit annertunerulernerinik kinguneqarsinnaapput, tamannalu akileraarutitigut isertitat amerlanerulernerinik, inuussutissarsiornermi ineriartornerup nukittunerulerneranik, kiisalu nukissiornermut aningaasartuutit ikinnerulernerinik kinguneqarsinnaavoq.

Tassalu siunnersuut pisortanut aningaasaqarnikkut kingunerluuteqartussaannngitsutut naliliiffigineqarpoq, akerlianilli siunissami ungasinnerusumi inuiaqatigiinnut aningaasaqarnikkut pissarsissutaasinnaalluni.

3.2 Pisortat allaffissornerannut kingunerisassat

Siunnersuut inatsit naapertorlugu aqutsinerlut sinaakkutissanik ersarinnerusunik kinguneqassaaq, tassungalu ilanngullugu atuinissamut akuersissutip atuuffissaata qanoq ilinerani aallartinnissaa ersarissarneqarpoq.

Inatsisip ersarinnerulersinneqarnera apeqqutit nassuiagassat ikinnerulernerinut, taamaalillunilu qinnuteqaatinik suliaqarnermut akuersissutillu malinnaaffigineqarnerinut isumalluutit atorineqartut ikilisinneqarnissaannut iluaqutaasinnaavoq.

Siunnersuut aqutsinerlut oqartussaasunik nutaanik pilersitsinerlut, imaluunniit immikkoortortaarfiiit pioreersut annertuumik allilernerqarnerinik kinguneqassanngilaq. Suliassat allaffissornerit ilusiligaanerisa iluanni isumagineqarsinnaanissaat naatsorsuutigineqarpoq.

4. Inuussutissarsiornermi aningaasaqarnermut allaffissornermullu kingunerisassat

Siunnersuut inuussutissarsiortut erngup nukinganut aningaasaliisarnermi pisinnaatitaaffiinnut sinaakkutissanik ersarinnerusunik pilersitsiffiuvoq, tamannalu inuussutissarsiutitut pilerinarnerulertussatut naliliiffigineqartariaqarpoq.

Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiortut pioreersut namminersorlutik erngup nukinga pillugu sulianut annerusunut aningaasaliinissamut killilimmik periarfissaqalissasut naliliisoqarpoq, suliat taamaattut nalinginnaasumik aningaasarpassuarnik naleqartarmata, aammalu teknikkikkut aningaasalersuinikkullu pisinnaasanik annertuunik pisariaqartitsiffiummata. Taamaattumik pingaartumik sullissisut annerusut, nunanit tamalaaneersut, imaluunniit

pisortanik pisortalluunniit ingerlatseqatigiiffiutaannik suleqateqartut aningaasaliisarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Tamanna aningaasaliinermi annaasinnaasanik ikilisitsissaaq, aammalu aningaasaliinissamut periarfissanik pitsannguiffiussalluni.

Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutinut amerlanerusunut tunngatillugu, aningaasartuuteqarnermi toqqaannartumik kingunerisassat killeqartussatut naliliiffigineqarput.

Siunnersuut inuussutissarsiorterup ilusiligaaneranut pitsaasunik kinguneqassaaq, pingaartumik siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu. Aningaasaliinissamut atugassarititaasut pitsaanerulersinneqarnerat nukissiornermi suliat annertunerulernerinut iluaqutaassaaq, tamannalu aamma suliaqarfinnut allanut saniatigut sunniuteqarsinnaassaaq.

Najukkaneersut sullissinerit piumaneqarneri annertusisinnaasoq naliliisoqarpoq, taakkunungalugu entreprenørit sullissineri, assartuussinerit, kiffartuussinerit, kiisalu erngup nukinga pillugu sulianik pilersitsinermut ingerlatsinermullu atatillugu inatsisit teknikkilu pillugit siunnersuisarnerit ilaatinneqarput. Tamanna kalaallit inuussutissarsiorfiisa ilaanni suliffissaqarnissamut piginnaangorsartarnissamullu tapertaasinnaavoq.

Sunniutissat pingaartumik piffissami sanaartorfiusumi, kiisalu aserfallatsaaliuinnermut ingerlatsinermullu atatillugu atuunnissaat naatsorsuutigineqarpoq, kisiannili siunissamut ungasinnerusumut sunniutissanut siunissami aningaasaliissutaasarumaartussat annertussusissaat apeqqutaassapput.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut kingunerisassat

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut kinguneqassanngilaq.

6. Inuit pisinnaatitaaffii innuttaasunullu kingunerisassat

Siunnersuut inuit pisinnaatitaaffiitut, inatsit tunngaviusoq, Europami inuit pisinnaatitaaffii pillugu isumaqatigiissut imaluunniit isumaqatigiissutit nunanut tamalaanut atuuttut aqqutigalugit qulakkiikkanut kinguneqartussatut naliliiffigineqanngilaq.

7. Nunanut allanut atassuteqarnermut aamma nunat immikkoortuanni politikkimut kingunerisassat, kiisalu kingunerisassat allat

Siunnersuut inuit pisinnaatitaaffiitut imaluunniit nunani tamalaani pisinnaatitaaffinnut allanut, Namminersorlutik Oqartussanit imaluunniit nunat inoqqaavisa pisinnaatitaaffiitut isumagisassanut kinguneqartussatut naliliiffigineqanngilaq.

8. Oqartussaasunut kattuffinnullu tusarniaaneq

Allannguutissatut siunnersuut tassungalu oqaaseqaatit 15. maaji – 12. juuni 2026-mi www.naalakkersuisut.gl-imi tusarniaanernut iserfissiaq aqqutigalugu tamanut ammasumik tusarniaassutigineqarpoq.

Aamma piffissami tassani siunnersuut tusarniaaffiusunut ukununnga nassiunneqarpoq:

Avannaata Kommunia, Kommune Qeqartalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Asiaq, KNI, Sulisitsisut, GrønlandsBanken, Bankivik, Visit Greenland, Transparency Greenland, Mittarfeqarfiit, Nukissiorfiit, Verdens Naturfonden (WWF), KNAPK, Royal Arctic Line, Greenet, NKA, Nukissiorfiit, Kanunupe aamma SIK.

Kiisalu ilanngussaq 2-mut innersuussisoqarpoq.

Nassuiaammi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut

Allannguinnermi atuinissamut akuersissutip nalunaarutigineqartup piffissaq atuuffissaata ukiunik 40-miit 60-inut sivitsorneqarnissaa, aammalu § 6 a-p ilanngunneqarnerata kingunerisaanik atuinissamut akuersissummut piffissarititaasup qanoq naatsorsorneqartarnissaata ersarissarneqarnissaa siunertarineqarpoq.

§ 5, imm. 3-p allanngortinneqarneranut atuinissamut akuersissutip nalunaarutigineqarsinnaanerani piffissarititaasup ukiunik 40-niit 60-inut sivitsorneqarnissaanik kissaateqarneq peqqutaavoq. Kisiannili tamatumani suliat ataasiakkaat, piffissamut atuutsitsiffiusussat immikkut naliliiffigineqarnerat sulii apeqqutaasassaaq.

Atuinissamut akuersissutit ataasiakkaat naliliiffigineqarnerini, sulii suliaassami aningaasaqarneq, annaasaqaataasinnaasut aammalu aningaasaliissutissat pisariaqartinneqartut, inuiaqatigiit aningaasaqarnerat eqqarsaatigalugu inuiaqatigiinni isumalluutini pisariaqartinneqartumit sivisunerusumik atuinissamut sullissisunut kisermaassitisisoqalinnginnissaanik eqqarsaateqarfiusut utertillugit akilersorneqartussat apeqqutaatinneqartassapput.

Piffissamik aalajangersaanermi Naalakkersuisut ilaatigut sanaartukkap imaluunniit suliaq, nukissiamik tigooqqaasussap teknikkikkut aningaasaqarnikkullu atasinnaassusia pingaartissinnaavaat.

Pingaartumik erngup nukinganik innaallagissiorfinni angisoorsuarni, sanaartornermut aningaasaliissutissat amerlalluinnarfiini, atuinissamut akuersissutip tunniunneqarnerani ukiunik 60-inik sivisussusiliineq pisariaqartinneqareersinnaavoq. Pisariaqartitsineq tamanna ilaatigut Naalakkersuisut aamma Tarsersiami aamma Tarsartuup Tasersuani erngup nukinga pillugu suliaassat neqerooruteqartitsiffigineqarnissaannut atatillugu sullissilersinnaasut akornanni oqaloqatigiittoqarnerani erserpoq.

Erngup nukinga pillugu sulianut angisunut atatillugu piffissap akuersissuteqarfiusussap aalajangersarneqarnerani suliaq naammassineqarsinnaanera, erngup nukinganik innaallagissiorfiup atasinnaassusia, piffissarlu utertitsilluni akilersuiffiusussaq pisariaqartinneqartoq pingaartinneqarput.

Tamatuma saniatigut piffissaq akuersissuteqarfiusoq sivitsorneqarsinnaassaaq, taamaattoorli sivisunerpaamik ukiunut 80-inut, tak. inatsimmi § 14, imm. 4.

§ 6 a-mi, ilanngussassatut siunnersuutigineqartumi piffissaq atuinissamut akuersissutit atuuffissaat qanoq iliorluni naatsorsorneqartassanersoq ersarissarneqarpoq.

Nr. 2-mut

Pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup § 6-mi piffissaliussat naammassisinnaanngippagit, Naalakkersuisut piffissarititaasumik sivitsuillutik nalunaaruteqarsinnaapput. Naalakkersuisut

piffissamik sivitsuinnissamik qinnuteqaammut taamaattumut akuersinissamut pisussaataitaangillat. Naalakkersuisut piffissamik sivitsuinnissamut immikkut ittumik piumasaqaatitut, pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup, piffissap sivitsuiffiusup iluani erngup nukinganik innaallagissiorfimmik ingerlatsilernissamut aningaasaqarnikkut teknikkikkullu pisinnaasanik pisariaqartunik pigisaqarnini uppersarsassagaa piumasarisinnaavaa.

Erseqqissaatigineqassaaq, allannguutissatut aalajangersakkami tassani § 6, imm. 3-mut oqaaseqaatit allanngortinnissat, taamaalillunilu sivitsuisarnermut tunngatillugu ukiunut arfinilinnut killiliinerup allassimajunnaarnissaa siunertarineqarmat. Kisiannili ! 6, imm. 2-p imaani allanik allannguinnissaq siunertaangilaq.

Nr. 3-mut

§ 6 a-mi atuinnissamut akuersissuteqartoqarnissanut, aningaasaliissussat sanaartugassap aalajangersimasup aallartinneqannginnerani nalunaarutunik pisariaqartunik suliaqarnissamut aningaasaliissutissanik pissarsiniarsinnaanerannut suliasat ersarinnerulernissat paasiumarnerulernissaallu siunertarineqarpoq.

Imm. 1-immut

Aalajangersakkami tassani sanaartornerup aallartininnerani atuinnissamut akuersissutip piffissap atuuffissaata aallartittarnissaa aalajangersarneqarpoq. Taamaalilluni entreprenørit §§ 5 aamma 6 a, imm. 2 naapertorlugit uppersarsaatit pisariaqartinneqartut, § 5-imi allassimasut inaarutaasumik akuerineqarnissat sioqqullugu atuilernissap aallartinnginnerani piareersagassaminnik aallartitsisinnaalissapput, akuersissutinillu pisariaqartinneqartunik pissarsiniarsinnaalissallutik.

Aalajangersakkap atorneqarnerani suliasat piareersaataasut aallartinneqarnerat piffissap atuilernissap aallartinneqarneranik nassataqannginnissat isiginiarneqassaaq. Suliasat piareersaataasut ilaatigut teknikkimut tunngasunik misissuinernik, pilersarusiornernik, aningaasaliissutissanik suliaqarnernik, neqerooruteqarnernik, pisiniarnernik, isumaqatigiissutissanut isumaqatigiinninniarnernik, oqartussaasunik oqaloqateqarnernik, ornigulluni suliaqarnernik atortussaagallartunillu pilersitsinernik suliaqarfusarput.

Piffissaq sanaartorfiusoq aatsaat § 6 a, imm. 2 naapertorlugu akuersissutit pisariaqartut pigineqalerpata sanaartugassarpiaat aallartinneqartutut isigineqassapput.

Imm. 2-mut

Erseqqissaatigineqassaaq, piffissap sanaartorfiusup aallartinnessaa sioqqullugu nalunaarusiat uppersarsaatillu, § 19, imm. 3-mi aamma 4-mi allassimasut Naalakkersuisunit akuerineqarsimasussaammata. Taamaalilluni kingunerisassanik naliliinerit pisariaqartut naammassineqarnerini aatsaat sanaartugassat aallartinneqartarnissat qulakkeerneqarpoq, tamannalu ilaatigut avatangiisinik illersuinernik kinguneqartussaavoq, aammalu suliami kingunerisinnaasat pillugit akuusut tamarmik ilisimatinneqarnissat qulakkeerneqartussaalluni. Taamatut pissuseqarnermi erngup nukinganik innaallagissiorfiup suliarineqarneranut atatillugu avatangiisinut inuiaqatigiinnullu sunniutissat isumannaatsuunissat pingaartinneqarpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami tassani aalajangersarneqarpoq, nalunaarusiat akuerineqarnerini sanaartugassat aallartinneqarsinnaasut, taamaalillunilu erngup nukinganik isumalluutunik atuinnissamut akuersissut aallartinneqassasoq. Tamanna pingaaruteqarpoq, piareersaatissat pisariaqartinneqartut tamarmik naammassisimanerini, aammalu suliasap

piviusunngortinneqarsinnaalerneranik takutitsisussaammat. Tamanna erngup nukinganut isumalluutit pissarsiarineqarsinnaasut pitsaasumik atorneqarnissaannut iluaqutaasussaavoq, aammalu erngup nukinganik innaallagissiorfimmi niuernikkut suliaasat allassimaffiannik pitsannguisussaalluni, taamaalillunilu aningaasaleerusussutsumik annertusititsisussaalluni.

Eqikkarlugu § 6 a-p allassimanerani aalajangersagaq erngup nukinganik innaallagissiorfimmut, avatangiisinik illersuinissamut isumannaassusissamullu piumasaqaateqarfiusumik aningaasaliinissamik siuarsaanissamut oqimaaqatigiissinneqarpoq, tamannalu atuinnissamut akuersissuteqartarnermi suliat nassuiarluarneqartut aqqutigalugit anguneqarsinnaavoq.

Imm. 4-mut

Allannguinnermi “Sulisartunik kalaallinik”-mut “sulisussanik nunaqavissunik” taarsiunneqarpoq. Allannguinnermi inatsit tamakkerlugu oqaatsit assigiiaartumik atorneqarnissaat siunertarineqarpoq.

“Sulisartut najukkaneersut” tassaapput inuit Kalaallit Nunaanni najugaqartut, aammalu nunamit suminngaanneerseq apeqqutaatinnagu nunatsinni sulisinnaatitaasut.

Naalakkersuisut pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup qanoq annertutigisumik sulisartunik najukkaneersunik atuinnisaanut tunngatillugu aalajangersakkanik akuersissuteqarnermullu piumasaqaatinik aalajangersaasinnaapput.

Naalakkersuisut tamanna pillugu aalajangersakkanik, akuersissutinut najoqqutassanik akuersissuteqarnissamullu piumasaqaatinik aalajangersaasinnaapput.

Piginnaaneqarfinnik siuarsaanissaq najukkanilu nalilinnik pilersitsinissaq eqqarsaatigalugit aalajangersagaq suliarineqarpoq.

Nr. 5-imut

Allannguinnermi atuinnissamut akuersissuteqartoqarnissaanik qinnuteqarnissamut piumasaqaatit iluarsineqarnissaat siunertarineqarpoq, suliat eqaannerusumik suliarineqartalernissaat periarfissinniarlugu. § 6 a-p ilanngunnerata kingunerisassat allanngortinneqarput.

Imm. 3-mut

Naalakkersuisut Tunisassiornermut sanaartornermullu pilersaarutini § 19, imm. 2 naapertorlugu akuersissuteqarnerminni, piumasaqaatit malitassallu, inatsimmi § 1, imm. 2-mi taaneqartut isiginiassavaat.

Pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup piumasaqaatit atugassarititaasulluunniit, inatsimmi atuuttumi § 9, nr. 4 naapertorlugu Naalakkersuisunit aalajangersarneqarsimasinnaasut, akuersissuteqartoqareernerani suliffeqarfimmut suliaasanullu aningaasaqarnikkut tunngavissaanut aalajangersagaq naammassinninnissaanut, tunisassiornermut sanaartornermullu pilersaarut ingerlatseqatigiiffiup pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup aningaasaliinissamut pisinnaasai pillugit paasissutissanik imaqassaaq, tassungalu atuinnermi sulianut atuinnermilu suliat aningaasalersornerinut atatillugu akiliisinnaassuseqarnerit ilaatinneqarput.

Aalajangersakkap tassunga tunngasortaa ataatsimut isigalugu, atuinnissamut akuersissummi pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup atuinnermi suliat, suliallu allat, akuersissummut ilaatinneqartut isumagisinnaanissaanut aningaasaqarnikkut pisinnaassuseqarnissaanik

pisariaqartinneqartumik qulakkeereqataanissaa siunertarineqarpoq. Aalajangersakkap ilaatigut pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup atuinissamut akuersissut naapertorlugu suliassanut naammattunik aningaasalersuisinnaanissaanut qulakkeereqataanissaa siunertarineqarpoq. Tunisassiornermut sanaartornermullu pilersaarut atuinnermi suliassat ingerlanneqarsinnaanerinit periarfissat, aningaasaqarnermi pissarsiarisassanik aammalu atuinnermi sulianut atatillugu avatangiisini suliffissaqarnermilu pissutsinik naliliinernik ilaqartut pillugit paasisstutissanik imaqqassaaq.

Akuersissuteqarnissamut itigartitsisoqarsinnaavoq, itigartitsissut eqqarsaatissanik kinaassusersiorfiunngitsunik tunngaveqarpat, tassungalu pissutsit teknikkimut, isumannaallisaanermut, avatangiisinut, isumalluutit atuinnermut, aningaasaqarnermut imaluunniit inuiaqatigiinni piujuartitsinnermut tunngasut eqqarsaatigineqarnissaat ilaatinneqarpoq, aammattaaq tak. § 1, imm. 2. Aalajangersagaq malillugu pilersaarutit akuersinnermut atatillugu oqartussaasut suliagarnerannut atatillugu, suliffeqarfik pillugu ataatsimut naliliinissaaq eqqarsaatigalugu Naalakkersuisut aalajangiisinnaanissaat pingaaruteqarpoq.

Ilaatigut tamatuma kingunerisaanik avatangiisinut sunniutissanik naliliisoqartussaavoq (ASN Avatangiisinut Sunniutit Nalilersuinerit) aammalu inuiaqatigiinni piujuartitsinnermik naliliisoqartussaalluni. § 11, imm. 4-mi aalajangersagaq malillugu pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup teknikkimut, avatangiisinut inuiaqatigiinnilu piujuartitsinnermut tunngasunik misissuissasooq naliliissasorlu aammalu taakku pillugit nassuiaasiussasooq, akuersinissamut piumasaqaatinik aalajangersakkanillu Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Atuinissamut pilersaarutit akuerineqarnissaannik aalajangiinnermut atatillugu piumasaqaatit attuumassutillit, § 11-mi aalajangersagaq naapertorlugu atuinissamut akuersinissamut najoqqutassiami aalajangersarneqarsinnaassapput, taamaalillunilu qinnuteqartoq suliassatut qinnutigisamut sinaakkusiussanik ilisimasaqalersinneqassammat.

Nr. 6-imut

Imm. 4-mut

§ 6 a-p ilanngunneqarnerata kingunerisaanik aalajangersagaq manna ilanngunneqarpoq. Aalajangersakkami tunisassiornissamut sanaartornissamullu pilersaarutit inaarutaasumik akuerineqarnissaat, kiisalu killiffimmi kingusinnerusumi uppersaatissat tamarmik pigineqaleriarpata nalunaarusiortoqarnissaa aalajangersarneqarpoq.

Aalajangersakkami aatsaat akuersissutit pisariaqartinneqartut tamarmik pigineqalernerini sanaartornerup aallartinneqarnissaa qulakkeerneqarpoq. Taamaalilluni sanaartornerup aallartinneqarnissaa sioqqullugu avatangiisit inuiaqatigiillu eqqarsaatigineqarnissaannik akuerineqarnissaannillu qulakkeerisoqarpoq.

Suliassat piareersaataasut tassaapput suliassat, inaarutaasumik akuersinissaa sioqqullugu aallartinneqarsinnaasut, taakkulu imminermi atuilernissamik, imaluunniit sanaartukkat ataavartussat utertinneqarsinnaanngitsumik pilersinneqarnissaannik kinguneqartussaannngillat. Suliassanut piareersaataasunut ilusilikkanik piujuartussanik pilersitsinerit, erngup aqqutaanik allannguinerit imaluunniit sanaartukkanut allanut utertinneqarsinnaanngitsumik allannguinerit, tunisassiornermut sanaartornermullu pilersaarummi inaarutaasumik akuerineqarsimasumi naatsorsuutigineqartut ilaatinneqanngillat.

Suliassat piareersaataasut suliassanut inaarutaasumik akuerineqartussat akornanni killiliinnermi, pisuni ataasiakkaani aalajangersimasunik naliliinerit apeqquataatinneqassapput.

§ 2-mut

Allannguutissatut inatsisissap 1. januaari 2027-mi atulernissaa siunnersuutigineqarpoq.

Ilanngussaq 1

Inatsisissatut siunnersuutip inatsimmut atuuttumut sanilliunneqarnera	
Oqaasertaliussat atuuttut	Inatsisissatut siunnersuut
	§ 1 Erngup nukingata nukissiornermut atorneqartarnera pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 5-imi, 27. novembari 2018-imeersumi imatut allannguisoqarpoq:
§ 5, immi. 3: “Atuinissamut akuersissutit piffissamut ukiut 40-t tikillugit nalunaarutigineqarsinnaapput, taamaattorli takuuk § 14, imm. 2-4.”	1. § 5, imm. 3 imatut oqaasertalerneqassaaq: “<i>Imm. 3.</i> Atuinissamut akuersissutit ukiut 60-it tikillugit atuuttussanngorlugit nalunaarutigineqartassapput, taamaattorli tak. § 14, imm. 2-4. Piffissaliussassaaq inatsimmi matumani § 6 a naapertorlugu naatsorsorneqassaaq.”
§ 6, immi. 3: “Naalakkersuisut pisuni immikkut ittuni imm. 1-imi piffissamik killigititaasut sivitsorsinnaavaat.	2. § 6, imm. 3 imatut oqaasertalerneqassaaq: “<i>Imm. 3.</i> Naalakkersuisut immikkut ittunik atugassaqartitsillutik imm. 1-imi piffissaliussat marluusut sivitsorsinnaavaat.”
	3. § 6-ip kingorna una ikkunneqassaaq: “§ 6 a “Erngup nukinganik isumalluutunik atuinissamut akuersissutip sivilisussusissaa, tak. imm. 3, § 5, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunit nalunaarutigineqartoq, piffissamit erngup nukinganik innaallagissiorfiup sananeqarluni aallartiffianiit atuuttussanngortinneqassaaq. Imm. 2 Erngup nukinganik innaallagissiorfiup sananeqarluni aallartinneqannginnerani nalunaarusiat uppersaatillu piumasarineqartut suliarineqassapput, aammalu Naalakkersuisunit akuerineqassallutik. Imm. 3 Erngup nukinganik isumalluutunik atuinissamut akuersissut nalunaarutigineqarpat, kisiannili pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup nalunaarusiat piumasarineqartut akuersissutip nalunaarutigineqarneraniit ukiut tallimat qaangiutsinnagit

	akueritissimanngippagit, Naalakkersuisut atuinissamut akuersissut utertissinnaavaat.”
§ 11, immi. 1: “Pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup sulisartunik kalaallinik atuinissaa pillugu akuersissummut atugassarititaasunik aalajangersakkanillu Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.”	4. § 11, imm. 1 imatut oqaasertalerneqassaaq: “ Naalakkersuisut akuersissuteqarnermi atugassarititaasunik, aammalu pisinnaatitaaffimmik pigisaqartup sulisussanik nunaqavissunik atuinissaanut aalajangersakkanik aalajangersaasinnaapput.”
§ 19, immi. 3: “Sanaartornerup aamma nukissiornerup isumannaallisaaneq, peqqissuseq, avatangiisinik illersuineq aamma inuiaqatigiinni piujuartitsineq eqqarsaatigalugit isumannaatsumik pisinnaanissaa, aammalu tunisassiorneq sapinngisamik pitsaanerpaamik imermik atugaqarnikkut pissasoq Naalakkersuisut akuersissutip nalunaarutigina sioqqullugu nakkutigissavaat, takuuk § 1, imm. 2.”	5. § 19, imm. 3 imatut oqaasertalerneqassaaq: “ <i>Imm. 3.</i> Imm. 2 naapertorlugu tunisassiornissamut sanaartornissamullu pilersaarutit akuerineqarnerinik nalunaaruteqartoqannginnerani malitassat piumasaqaatillu § 1, imm. 2-mi taaneqartut eqqarsaatigalugit sanaartornerup nukissiornerullu isumannaatsumik ingerlanneqarsinnaaneritut uppernarsaatinik Naalakkersuisut pisinnaatitaaffimmik pigisaqartoq piumasaqarfigisinnaavaat.”
	7. § 19, imm. 4-tut una ikkunneqassaaq: “ <i>Imm. 4.</i> Naalakkersuisut imm. 3 naapertorlugu uppernarsaatitut akuersissummik nassiussinissaat sioqqullugu atuinissamut akuersissuteqartoqarnissaanik qinnuteqaat nassiunneqarsinnaavoq. Naalakkersuisut atuinissamut akuersissut, akuersissummik pigisaqartup piareersaataasunik suliaqarnissaanut akuersissuteqarfusoq nalunaarutigisinnaavaat, kisiannili uppernarsaatit, imm. 3-mi taaneqartut akuerineqaqqaartinnagit, erngup nukinganik innaallagissiorfiup sananeqarnera aallartinneqarsinnaanngilaq, tak. § 6 a, imm. 2.”
	§ 2 Inatsisartut inatsisaat atuutilersinneqarpoq 1. januaari 2027-mi.

Ilanngussaq 2**Tusarniaaneq pillugu allakkiaq**

Siunnersuut piffissami 15. maaji 2026 – 12. juuni 2026-mi tamanut ammasumik tusarniaassutigineqarpoq.

Siunnersuut aaqqissuussaanernut suliffeqarfinnullu ukununga toqqaannartumik nassiunneqarpoq:

Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Asiaq, KNI, Sulisitsisut, GrønlandsBanken, Bankivik, Visit Greenland, Transparency Greenland, Mittarfeqarfiit, Nukissiorfiit, Verdens Naturfonden (WWF), KNAPK, Royal Arctic Line, Greenet, NKA, Nukissiorfiit, Kanunupe aamma SIK.

Naalakkersuisut oqartussaasunit, kattuffinniit il.il. ukunanga tusarniaanermi akissuteqaatinik tigusaqarput:

GE – Sulisitsisut, Nukissiorfiit, Qeqqata Kommuunia, Kommuune Qeqertalik, SIK – Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat aamma Grønlandsbanken.

Tusarniaanermi akissuteqaatit tunngavigalugit tiguneqartut attuumassuteqarnerat naapertorlugu siunnersuummi nassuiaatinilu allannguisoqarpoq ilassuteqartoqarluni.

Matuma kinguliani tusarniaanermi akissuteqaatit, tusarniaanermi tiguneqartut sammeneqarput. Erseqqissaatigineqassaaq, tusarniaanermi akissuteqaatit naqinnerit uingasut atorlugit allanneqarmata, aammalu tusarniaanermi akissuteqaatit pingaaruteqassusiinik naliliineq tunngavigalugu pingaarnersiorlugit issuarneqarmata.

GE – Sulisitsisut tusarniaanermi akissuteqaataat

GE allappoq, ataatsimut isigalugu inatsisissatut siunnersuut tapersensoritsik, aammalu erngup nukinga pillugu isumalluutit ineriartortinneqarnerinut sinaakkutissat piviusorsiornerusut tungaannut pingaarutilittut alloriarnerusoq isumaqarfigigitsik. Aaqqissuussaanermiit pingaartumik atuinnissamut akuersissutip ukiut 60-it tikillugit atuuttussanngorlugu nalunaarutigineqarsinnaanera, piffissap atuutsitsiffiusup aatsaat sanaartornerup aallartinnerani aallartittarnissaa, aammalu uppersaatsissat tamarmik inaarutaasumik akuerineqarnissaat pitinnagu akuersissutip nalunaarutigineqarsinnaanera iluarsimaarneqartut erseqqissaatigineqarpoq.

GE-miit inatsisissatut siunnersuummi immikkoortut arlallit erseqqissarneqartariaqartutut tikkuarneqarput:

Pingaartumik suliani annertuunik aningaasaliiffiusariaqartuni ukiunut 60-inut akuersissuteqartarnerup pissusissamisuuginnartutut aallaaviunera nassuiaatini allassimasariaqarpoq. Oqaaseq “sanaartornerup aallartinnera” nassuiarneqartariaqarpoq, taamaalilluni suliat piareersaataasut piaarinaatsoornikkut piffissamik akuersissuteqarfiusumik aallartitsisarnissaat pinngitsoorneqassammat. Kiisalu pisinnaatitaaffimmik pigisaqartoq pissutsinut pisuusimatinnagu, § 6 a, imm. 3-mi ukiunut tallimanut killiliineq sivitsorneqartariaqarpoq.

Akuersissummi qularnaveequsiissuteqarnissamut, assartuussinissamut sillimmasiinissamullu periarfissat ersarissarneqartariaqarput. Akuersissutip utertinneqannginnerani aningaasaliissuteqartut kalerrinneqartariaqarput, aammalu iluarsiinissamut akulerunnissamullu periarfissinneqartariaqarlutik. Uppernarsaatissanik akuersinissamut sulianik sullississarneq ersarinnerulersinneqartariaqarpoq, tassunga tunngaviusunut piumasaqaatit aalajangersimasut piffissaliinissamullu najoqqutassat ilaatinneqassallutik.

Sulisartut “kalaallit” “najugaqartunik” taarserneqarnerat taparserneqarpoq, kisiannili allaffissornikkut ersarissarneqartariaqarpoq naleqqussarneqartariaqarlunilu. Sulisartunik pilersuisunillu najugaqartunik atuinnissamut piumasaqaat ilusilerneqartariaqarpoq, taamaalillunilu suliassap aningaasalersorneqarsinnaanera teknikkikkullu pitsaassusissaa minnerulersinnagu, piginnaaneqarfinnik inerisaanerpiaq najukkanilu nalilinnik pilersitsisarnerpiaq siuarsarneqarsinnaassallutik.

GE inassuteqarpoq, inatsisissatut siunnersuut erseqqissaatissatut taaneqartut ilaatillugit akuerineqassasut, aammalu erseqqissaatigaa, piumasaqaatit ersarissut, eqqoriaruminartut aningaasalersorneqarsinnaasullu aqutigineqarnissaat anguniagaasoq – avatangiisinut, isumannaallisaanermut inuiaqatigiinnilu piujuartitsinissamut piumasaqaatit qasukkartinngikkaluarlugit.

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini erseqqissarneqarpoq, erngup nukinga pillugu suliani angisuuni suliami aningaasaqarnermi, teknikkikkut atasinnaassutsimi piffissamilu utertitsilluni akilersuiffiusussami pisariaqartinneqarpat, akuersissutit ukiuni 60-ini atuuttussat aallaavigneqartariaqartut. Kiisalu “sanaartornerup aallartinnera” qanoq paasineqassanersoq erseqqissarneqarpoq, taamaalillunilu suliat piareersaataasut piaarinaatsoornikkut piffissamik akuersissuteqarfiusumik aallartitsinissaat pinngitsoortinneqarpoq.

Tamatuma saniatigut uppernarsaatini akuersisarnermi suleriaaseq paasiuminarsarneqarpoq. Kiisalu “sulisartunik najukkaneersunik”-mut allannguneq atuutsiinnarneqarpoq, aammalu nassuiaatini piginnaaneqarfinnik annertusaanerpiaq najukkanilu nalilinnik pilersitsisarnerpiaq siuarsarniarlugu piumasaqaat ersarissumik naapertuuttumillu aquunneqartussanngorpoq.

GE-p akuersissummi qularnaveequsiissuteqarnissamut, assartuussinissamut sillimmasiinissamullu periarfissaqarneq, tassungalu ilanngullugu utertitsisoqassappat aningaasaliisut kalerrinneqarnissamut akulerunnissamullu periarfissaqarnerat pillugu oqaaseqaatai allanneqarput. Pissutsilli taamaattut inatsimmi pigineqartumi maleruagassiuunneqanngillat, aammalu Naalakkersuisut isumaqarput inatsimmi tassani aalajangersakkamik taamaattumik atuutsitsilernissaq naapertuutinngitsoq. Tamanna pissappat aningaasalersuinissap ilusii akiligassaqaarfiullu pisinnaatitaaffii pillugit apeqqutit akuersissuteqarnissamut piumasaqaatini, aammalu suliaq ineriartorteqqinneqassappat, tamatumunnga atatillugu aallaavilerneqartariaqarput.

SIK – Sulinermik Inuussutissarsiuqartut Kattuffiata tusarniaanermi akissuteqaataa
SIK annertunerusumik oqaaseqaateqarani siunnersuummut tapersiivoq.

Qeqqata Kommuniata tusarniaanermi akissuteqaataa

Qeqqata Kommunia inatsisissatut siunnersuummi atuinnissamut akuersissutip piffissap atuuffissaata sivilissusissaa, tassungalu ilanngullugu ukiunit 40-niit 60-inut sivitsuineq sivitsueqqinnissamut periarfissaqaarfusoq pillugu, kiisalu piffissap atuutsiffiusup aatsaat sanaartornerup aallartinnerpiaani aallartittarnissaanut tapersiivoq. Aamma utertitsinissap

aatsaat ukiut 80-it qaangiunnerini atorneqarsinnaanera kommunimit taperserneqarpoq. Tasersiami erngup nukinga pillugu isumalluutit attaveqaasersuut aqqutigalugu Maniitsumut atassuserneqarnissaat tapersiineri piumasarineqarpoq.

Qeqqata Kommuniati Naalakkersuisut Maniitsumi attaveqaasersuutini ineriartortitsinissamut, tassungalu ilanngullugu attaviliinissamut aningaasaleeqataanissamik siunnerfeqannginnerat annilaanganartoqartinneqarpoq. Kommunip naliliinera malillugu tamanna Kalaallit Nunaata nammineeqluni upperinninnginneranik, imaluunniit nunanit tamalaanit suliffeqarfinnik suleqateqarluni illoqarfimmuut aqqiissuteqartoqarnissaanik kissaateqannginnerannik oqariatuutaasinnaavoq pitsaanngitsaq.

Kommuniati Naalakkersuisup Jørgen Rosbachip 2026-mi maajii Tasersiamut pilersaarutit pillugit innuttaasunik ataatsimiittisinera iluarisimaarneqarpoq, tamannalu pisarialittut suliniutitullu pitsaasutut taaneqarluni.

Qeqqata Kommuniati Tasersiami isumalluutit pillugit suliat ingerlateqqinneqarnissaannut suleqatigiinnerup annertunerulernissaa kissaatigineqarpoq.

Naalakkersuisut Qeqqata Kommuniata tusarniaanermi akissuteqaateqarnera, aammalu erngup nukinga pillugu isumalluutit atuinnissap sulissutigineqarnerani ingerlaavartumik tapersersuineri pillugu qujassuteqarput.

Maluginiarneqarpoq, kommuni inatsisissatut siunnersuummi immikkoortunut qitiusunut, tassungalu ilanngullugu piffissamik atuiffiusumik sivitsuinnissamut, piffissallu atuutsitsiviusup aallartiffissaata nikisinneqarneranut tapersersuisoq.

Naalakkersuisut maluginiarpaat, Qeqqata Kommuniata oqaaseqaataasa sinneri pingaartumik Tasersiami suliasamut aalajangersimasumut, aammalu attaveqaasersuutit attuumassutillit pillugit apeqqutitut tunngasuusut, taakkunungalu Maniitsumut attaveqaatissap pineqarnerunera, inatsimmilu teknikkikkut allannguinerit, siunnersuummi matumani pineqannginnerunera ilaatinneqarpoq. Tassalu oqaaseqaatit taakku inatsisissatut siunnersuummi matumani sinaakkusiussat avataanniipput, kisiannili Tasersiami ineriartortitsinissaq pillugu politikkikkut pilersarusiornikkullu suliasat annertunerusut eqqarsaatigalugit attuumassuteqartutut isigineqarlutik.

Naalakkersuisut Tasersiami erngup nukinga pillugu isumalluutit najukkami innuttaasunut iluaqutaalernissaannik anguniagaqarnermut isumaqataapput, aammalu Maniitsumut atatillugu illoqarfimmuut aqqiissutissanut pingaaruteqarneranik kommunip isummenera iluarisimaarlugu. Attaveqaasersuutitut aningaasaleeqataanissaq pillugu apeqqut sammisami allami isummersorfineqassapput.

Kommune Qeqertaliup tusarniaanermi akissuteqaataa

Kommune Qeqertalik ataatsimut isigalugu naliliivoq, inatsisissatut siunnersuut kommunimi pilersarusiornermut, oqartussaasuni suliaqarnermut najukkanilu pissutsitut ataqatigiissaarineri isumaqalersinnaasoq. Tamanna tunngavigalugu oqaaseqaatinik aalajangersimasunik arlalinnik saqqummiussisoqarpoq:

Piffissap atuiffiusussap sivitsorneqarnera siunissami ungasissumi nunaminertanik atugassiisarnermut sunniuteqarsinnaavoq, aammalu piumasaqaatinik nalileeqqittarnissamut,

kiisalu siunissamut ungasissumut kommunimi pilersaarutitut atatitsisarnissamut periarfissat ersarinnerulernissaat ujartorneqarpoq.

Avatangiisinik naliliinermi suliassat inaarutaasut pinnginnerini atuinnissamut akuersissummik nalunaaruteqartoqarsinnaalernissaa oqartussaasut suliaasa tulleriiaarneritut allannngortitsissaaq. Oqartussaasunik akuutitsisarnermi suliassat ersarinnerulernissaat, tamatumalu kingorna tunngaviusut allannngornerini isumaginninnissamut aalajangersakkanik ersarissunik suliaqartoqarnissaa ujartorneqarpoq.

Piffissamik akuersissutit atuunnerata aallartiffissaanik allannguineq piffissap ilaanik, nunaminertap suliaqarfigineqannginneranik kinguneqarsinnaavoq. Taamaattumik suliat ingerlanissaannut aammalu nunaminertanik ingerlatsinermut ataqatigiissitsinissamut sinaakkutissanik ersarissunik pisariaqartitsisoqartoq tikkuarneqarpoq.

Oqaatsimut "sulisartut najukkaneersut"-mut allannguineq ersarinnerusumik killilerneqartariaqarpoq, aammalu maleruagassanut suleriaatsinullu pioreersunut atasutut isigineqartariaqarluni.

Suliat annerusut attaveqaasersuutitut, ineqarnermut kiffartuussinissamillu pisariaqartitsinermut saniatigut kinguneqarsinnaapput, taamaattoqartillugulu oqartussaasut attuumassutillit akornanni ataqatigiissaarinissaaq, pisinnaasallu pillugit siusissuklut inissiinissaaq pisariaqartinneqartarpoq.

Suleriaatsinik piffissanillu allannguinerit avatangiisinik eqqarsaateqarnissap qanoq ililluni aalajangiinnissamut tunngavissanut ilanngunneqarnissaanut sunniuteqarsinnaavoq. Akuersissutit avatangiisillu pillugit naliliinerit akornanni malinnaaneq, alapernaarsuineq ataqatigiissitsinerlu pillugit ersarissaanissaaq ujartorneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi kommunip suliassai kalluarneqarput, aammalu kommuni oqartussaasut akornanni inissisimaffinnik ersarinnissaannik, kiisalu suliami kommunip akuutinneqarnissaanut sinaakkutissat ersarinnissaannik ujartuivoq.

Kommunip kommunimi siunissamut ungasissorujussuarmut pilersaarusiornissamut piumasaqaatit ataqatigiissitsinerillu ingerlaavartumik naliliiffigineqartarnissaannik pisariaqartitsisoqarnera pillugu oqaaseqaatai allanneqarput.

Pisuni tamani akuersissuteqarnissamut piumasaqaatit aalajangersimasumik aalajangersarneqartassapput, aammalu inatsimmi sinaakkusiussanut naapertuuttumik iluarsineqarsinnaassallutik.

Naalakkersuisut maluginiarpaat, avatangiisinik naliliinermi suliat suli naammassinngitsut atuinnissamut akuersissummik nalunaaruteqarsinnaaneq avatangiisinik naliliinnissamut najoqqutassat pillugit piumasaqaammik allannngortitsinngitsoq, taamaallaalli suliami tulleriiaakkat kisimik allannngortinneqartut. Oqartussaasut attuumassutillit akuutinneqartarnerisa ingerlaannarnissaa qulakkeerneqassaaq, tamatumalu tunngaviusuni allannngortitsisoqassappat, tamanna maleruagassat atuuttut naapertorlugit isumagineqartassaaq.

Suliat siumut ingerlanissaannut nunaminertanillu ingerlatsinermut atanissaannut sinaakkutissat ersarissut atorfissaqartinneqarnerat allanneqarpoq. Akuersissutit atuuffissaani

aallartiffissat nikinganerini, piffissap akuersissuteqarfiusup ingerlatsinerpiamut naapertuunnissaata qulakkeerneqarneqarnissaa siunnerfigineqarpoq, tamannalu aamma nunaminertanik atugassiisarnernup naapertuunnerulernissaanut iluaqutaasariaqarpoq.

Oqaatsip “sulisartut najukkaneersut” sukumiisumik killilerneqarnissanut, aammalu maleruagassanut suleriaatsinullu pioreersunut ataqatigiissinneqarnissanut pisariaqartitsineq allanneqarpoq, aammalu inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatinut aallaavilerneqassalluni.

Kommunip attaveqaasersuutitut, ineqarnermut kiffartuussinermillu pisariaqartitsinermut saniatigut kingunerisassatut oqaaseqaatai tusaatissatut tiguneqarput. Pissutsit taamaattut attuumassuteqarnerat naapertorlugit oqartussaasut suliaassanik ataasiakkaanik suliaqarnerinut atatillugu aallaavileqassapput, tassungalu ilanngullugu oqartussaasut attuumassutillit akornanni ataqatigiissaarneqassallutik.

GrønlandsBanken-ip tusarniaanermi akissuteqaataa

Grønlandsbanken inatsisissatut siunnersuummut nassiunneqartumut akerliliissutissaqanngilaq.

Nukissiorfiit tusarniaanermi akissuteqaataat

Nukissiorfiit tusarniaassummut saqqummiunneqartumut oqaaseqaatissaqanngillat.